

TILLÆGSSKEMA

(tillægsskema + leverandørens sikkerhedsdatablad = arbejdspladsbrugsanvisning)

Handelsnavn: Hilti HFX
Internt navn: Klæbemørtel

Anvendelsesbegrænsninger, regulering m.m. på virksomheden

- må ikke bruges af: Personer som ikke er instrueret i arbejdets udførelse
må ikke bruges til: Andet end fastgørelse af ankre
Krav til uddannelse: Instruktion i arbejdets udførelse, produktets egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger
Evt. indhold af kræftfarlige stoffer: Ingen

Opbevaring hos Trigon

På lager: På varmt lager
På byggepladsen: I tør container

Forholdsregler ved brug på byggepladsen

Arbejdsstedets indretning, evt. krav til ventilation:
God udluftning

Personlige værnemidler:

- åndedrætsværn (type og udskiftning):
Ingen
- handsker (type og udskiftning):
Nitril-engangshandsker
- briller/ansigtsskærm:
Tætlukkende beskyttelsesbriller
- andet (forklæde, overtræksdragt eller andet):
Arbejdsbeskyttelsesdragt

Opbevaring af værnemidler:
Opbevares af formanden

Førstehjælp

Førstehjælpsudstyr opbevares: Hos formanden og i mandskabsskur
Evt. telefonnummer: Se byggepladsplaner på større byggepladser

Brandbekæmpelse

Slukningsmidler: Pulverslukker
Placering: Hos formanden, se byggepladsplanen
Brug af værnemidler ved slukning: Åndedrætsbeskyttelse

Forholdsregler ved uheld og spild

Opsamlingsmateriale/afleveringssted/værnemidler:
Spild og rester opsamles og bortskaffes i kemikaliecontainer

Bortskaffelse

Hvor skal affald og tom emballage afleveres:
I kemikaliecontainer

Transportoplysninger

Forholdsregler ved intern transport: Ingen




Udfærdiget af: Charlotte Vester
Dato: 27.06.14

For yderligere oplysninger – se leverandørens sikkerhedsdatablad

1 Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- **Produktidentifikator**
- **Handelsnavn: Hilti HFX**
- **Emballage** 296 ml
- **Registreringsnumre** 1887679
- **Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
- **Anvendelsessektor** Building and construction work
- **Stoffets /præparatets anvendelse**
Klæbemørtel til fastgørelse af ankre
Velegnet til hulmure, fuldmurede vægge og beton
- **Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
- **Producent/leverandør:**
Hilti Danmark A/S
Stamholmen 153
DK-2650 Hvidovre
Tel +45 44 88 8000
Fax +45 44 88 8084
E-mail: dkhilti@hilti.com
- **Oplysningsgivende område:**
anchor.hse@hilti.com
Se kapitel 16
- **Nødtelefon:**
Schweizerisches Toxikologisches Informationszentrum - 24 h Service
Tel.: 0041 / 44 251 51 51 (international)
- Gifflinjen Bispebjerg Hospital - 24 h Service
082 12 12 12

2 Fareidentifikation

- **Klassificering af stoffet eller blandingen**
- **Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF**
-  Xi; Lokalirriterende
- R36: Irriterer øjnene.
-  Xi; Sensibiliserende
- R43: Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
- R52/53: Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
- **Oplysning om særlige farer for menneske og miljø:**
Produktet er mærkningspligtigt i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.
- **Klassificeringssystem:**
Klassificeringen stemmer overens med de aktuelle EF-liste, men er dog suppleret med oplysninger fra faglitteratur og med firmaoplysninger
-
- **Mærkningselementer**
- **Mærkning efter EØF-direktiver:** Produktet er kategoriseret og mærket efter EF retningslinjerne/forordningen om farlige stoffer
- **Bogstavkode og farebetegnelse for produktet:**
-  Xi Lokalirriterende
- **Farebestemmende komponent(er) til etikettering:**
2-Hydroksypropylmetakrylat
dibenzoylperoxid
- **R-sætninger:**
36 Irriterer øjnene.
43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
52/53 Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
- **S-sætninger:**
2 Opbevares utilgængeligt for børn.
3 Opbevares køligt.
26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.
28 Kommer stoffer på huden vaskes straks med store mængder vand og sæbe.
36/37/39 Brug særligt arbejdstøj, egnede beskyttelseshandsker og -briller/ansigtsskærm.
46 Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.
- **Særlig mærkning af bestemte præparater:**
Kun for erhvervmæssige brugere/fagfolk.

(fortsættelse på side 2)

Handelsnavn: Hilti HFX

- Andre farer
- Resultater af PBT- og vPvB-vurdering
- PBT: Ikke relevant.
- vPvB: Ikke relevant.

(fortsættelse fra side 1)

3 Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

- Kemisk betegnelse: Blandinger
- Beskrivelse:
2-komponenti Patron, indeholder:
Methacrylathartz, fyldstoffer
Dibenzoylperoxide, phlegmatized

Blanding af nedenfor nævnte stoffer med ufarlige iblandinger.

Farlige indholdsstoffer

CAS: / EINECS: / Reg.nr.:	Stof / Hæder / Hæder	Procent
CAS: 27813-02-1 EINECS: 248-666-3 Reg.nr.: 01-2119490226-37	2-Hydroksypropylmetakrylat Xi R36; Xi R43 Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317	5-10%
CAS: 43048-08-4 EINECS: 256-062-6	(OCTAHYDRO-4,7-METHANO-1H-INDENDIYL)BIS(METHYLEN)BISMETHACRYLAT Xi R36/38 Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	1-5%
CAS: 3290-92-4 EINECS: 221-950-4	propylidyntrimethyltrimethacrylat N R51/53 Aquatic Chronic 2, H411	1-5%
CAS: 10043-35-3 EINECS: 233-139-2	borsyre T Repr. Cat. 2 R60-61 Repr. 1B, H360FD	<0,5%
CAS: 94-36-0 EINECS: 202-327-6	dibenzoylperoxid Xi R36; Xi R43; E R3; O R7 Org. Perox. B, H241; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317	<2,5%

SVHC

10043-35-3 | borsyre

· Yderligere oplysninger: Teksten på de anførte advarselssignaler findes i kapitel 16.

4 Førstehjælpsforanstaltninger

- Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger
- Generelle oplysninger: Klædningsstykker som er forurenet med produktet skal fjernes med det samme.
- Efter indånding:
Vedkommende bringes ud i frisk luft og lægges roligt
Ved gener overgives til lægebehandling
- Efter hudkontakt: Skal omgående vaskes af med vand og sæbe, skyl godt efter.
- Efter øjekontakt: Øjnene skal skylles flere minutter ved åbne øjelåg med rindende vand.
- Efter slugning/synkning:
Munden skylles, og derefter drikkes rigeligt vand
Indhent straks lægens råd
- Oplysninger for lægen:
- Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

5 Brandbekæmpelse

- Slukningsmidler
- Egnede slukningsmidler:
CO₂, pulverslukker eller vandspraystråle. Større brande skal bekæmpes med vandspraystråle eller alkoholbestandigt skum.
- For sikkerhedens skyld uegnede slukningsmidler: Vand i fuldt stråle
- Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen
Ved brand kan frigives:
Kvælstofoxider (NO_x)
Kulmonoxid (CO)
Kuldioxid (CO₂).
Under bestemte brandbetingelser kan spor af andre giftige stoffer udelukkes
- Anvisninger for brandmandskab
- Særligt beskyttelsesudstyr: Anvend åndedrætsbeskyttelse, der er uafhængig af omgivelsesluften

6 Forholdsregler over for udslip ved uheld

- Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer
Beskyttelsesudstyr skal bæres. Ubeskyttede personer skal holdes borte.
Sørg for tilstrækkelig udluftning

(fortsættelse på side 3)

Handelsnavn: Hilti HFX

(fortsættelse fra side 2)

- **Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:**
Indtrængen i kloakeringen eller i vandløb skal forhindres.
Lad ikke komme i undergrunden/jorden
- **Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Skal tages op mekanisk.
Det opsamlede materiale bortskaffes forskriftsmæssigt
- **Henvisning til andre punkter**
For information om sikker håndtering se kapitel 7
For information om personlig beskyttelsesudstyr se kapitel 8
For information om bortskaffelse se kapitel 13

7 Håndtering og opbevaring

- **Håndtering:**
- **Forholdsregler for sikker håndtering**
Holdbarhed: se etiket (måned/år). Når holdbarhedsdatoen er overskredet, må patronen ikke længere anvendes!
Beskyt mod varme og direkte sollys
De sædvanlige forsigtighedsforanstaltninger ved håndteringen med kemikalier skal overholdes.
- **Oplysninger om brand- og eksplosionsikring**
Tændingskilder skal holdes borte - ingen rygning.
Skal beskyttes mod varme.
- **Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrum og beholdere:** Opbevares køligt, tørt og mørkt, 5 °C til 25 °C.
- **Oplysninger om sammenlagring** Lagres adskilt fra fødevarer
- **Yderligere oplysninger om lagringsvilkårene:**
Lagres køligt
Lagres mørkt
Beskyttes mod varme og direkte sollys
- **Lagringsklasse:**
I henhold til lagringsklassudkastet fra VCI (1991).
!!
- **Særlige anvendelser**
Klæbemørtel til fastgørelse af ankre
Velegnet til hulmure, fuldmurede vægge og beton

8 Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

- **Yderligere oplysninger om udformningen af tekniske anlæg** Ikke nogen yderligere oplysninger, se punkt 7.
- **Kontrolparametre**
- **Bestandte dele med arbejdspladsrelevante grænseværdier som skal overvåges**
Produktet indeholder ikke nogen relevante mængder af stoffer med arbejdspladsrelevante grænseværdier som skal overvåges.
Produktets konsistens er porøs. Grænseværdierne for eksponering for respirabel støv er ikke relevante for dette produkt.
- **Yderligere oplysninger** Som grundlag tjente de ved opstillingsstidspunktet gyldige lister.
- **Eksponeringskontrol**
- **Personligt beskyttelsesudstyr:**
- **Almindelige beskyttelses- og hygiejneforholdsregler:**
De sædvanlige forsigtighedsforanstaltninger ved håndteringen med kemikalier skal overholdes.
Indånd ikke gasser/dampe/aerosoler
Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.
Hænderne skal vaskes før pauserne og ved arbejdsende.
Undgå kontakt med hud og øjne
- **Beskyttelse af åndedrættet:** Ikke nødvendig
- **Beskyttelse af hænderne:**
Beskyttelseshandsker
EN 374 / EN 388
Med organisatoriske forholdsregler skal det undgås at få direkte kontakt med kemikaliet / produktet / præparatet.
Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og bestandigt overfor produktet / stoffet / præparatet.
- **Handskemateriale**
Nitrilgummi
Valg af en egnet handske afhænger ikke blot af materialet, men også af yderligere kvalitetskriterier og er forskelligt fra den fabrikant til den anden.
- **Handskematerialets gennemtrængningstid**
Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.
- **Handsker af følgende materialer er ikke egnede:**
Naturgummi (latex)
Handsker af læder
Handsker af tykt stof
- **Beskyttelse af øjnene:**
Tætlukkende beskyttelsesbriller
EN 166 / EN 170

(fortsættelse på side 4)

Handelsnavn: Hilti HFX

· Beskyttelse af kroppen: Arbejdsbeskyttelsesdragt

(fortsættelse fra side 3)

9 Fysisk-kemiske egenskaber

· Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

· Generelle angivelser

· Udseende:

Form: Pastøs

Farve: Grå

· Lugt: Esteragtig

· Lugtærskel: Ikke bestemt.

· pH-værdi ved 20°C: ~ 6

· Tilstandsændring

Smeltepunkt/smelteområde: Ikke bestemt

Kogepunkt/kogoområde: Ikke bestemt

· Flammepunkt: > 100°C (DIN 53213)

· Antændelighed (fast, luftformig): Ikke bestemt

· Tændingstemperatur:

Opløsningstemperatur: > 60°C (SADT)

· Selvantændelighed: Produktet er ikke selvantændeligt.

· Eksplosionsfare: Produktet er ikke eksplosivt.

· Eksplosionsgrænser:

Nedre: Ikke bestemt

Øvre: Ikke bestemt

· Damptryk: Ikke bestemt

· Densitet ved 20°C: 1,7 g/cm³ (DIN 51757)

· Relativ densitet: Ikke bestemt

· Damptæthed: Ikke bestemt

· Fordampningshastighed: Ikke bestemt

· Opløselighed/blandbarhed med vand:

Vand: Ikke eller lidt blandbar

· Fordelingskoefficient (n-oktanol/vand): Ikke bestemt

· Viskositet:

Dynamisk ved 20°C: ~ 80 Pas (DIN 53788)

Kinematisk ved 20°C: > 20 s (DIN 53211/4)

· Opløsningsmiddelindhold:

Organiske opløsningsmidler: 0 %

Vand: ~ 8 %

· Andre oplysninger: Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

10 Stabilitet og reaktivitet

· Reaktivitet

· Kemisk stabilitet

Ingen nedbrydning ved bestemmelsesmæssig brug.

· Risiko for farlige reaktioner: Ingen farlige reaktioner kendt

· Forhold, der skal undgås: Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· Materialer, der skal undgås: Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen farlige nedbrydningsprodukter kendt

11 Toksikologiske oplysninger

· Oplysninger om toksikologiske virkninger

· Akut toksicitet:

· Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:

10043-35-3 borsyre

Oral | LD50 | 2660 mg/kg (rango)

· Primære irriteringsvirkning:

· På huden: Ingen irriterende virkning

· På øjnene: Irriterende virkning

· Sensibilisering: Sensibilisering gennem hudkontakt mulig.

· Yderligere toksikologiske oplysninger:

Pga. beregningsmetoden ifølge EFs almindelige klassificeringsdirektiv for tillavninger i dets sidstgyldige formulering opviser produktet følgende farer:

(fortsættelse på side 5)

Handelsnavn: Hilti HFX

Lokalirriterende

(fortsættelse fra side 4)

12 Miljøoplysninger

Toksicitet
Akvatiske toksicitet:
3290-92-4 propylidyntrimethyltrimethacrylat

EC50:96h	4,43 mg/l (Algae)
	>9,22 mg/l (magna daphnia)
	2 mg/l (fisch)

- **Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Adfærd i miljøkompartimenter:**
- **Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Yderligere økologiske oplysninger:**
- **Indeholder i overensstemmelse med recepturen følgende tungmetaller og forbindelser ifølge EF-direktivet nr. 76/464 EØF** ikke nogen
- **Almindelige oplysninger:**
Indtrængen i grundvandet, vandløb eller kloakeringen skal forhindres.
Produkten indeholder ingen organisk bundne halogener (AOX-frit).
- **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.
- **Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

13 Forhold vedrørende bortskaffelse

Metoder til affaldsbehandling
Anbefaling:

Efter hærdning kan produktet bortskaffes med dagrenovationen.

Fulde eller halvt tømte beholdere skal bortskaffes som særligt affald i henhold til de gældende bestemmelser.

Det europæiske affaldskatalog

08 00 00	AFFALD FRA FREMSTILLING, FORMULERING, DISTRIBUTION OG BRUG AF MALING, LAK OG KERAMISK EMALJE SAMT KLÆBESTOFFER, FUGEMASSER OG TRYKFARVER
08 04 00	Affald fra fremstilling, formulering, distribution og brug af klæbestoffer og fugemasser (herunder tætningsmidler)
08 04 09*	Klæbestof- og fugemasseaffald indeholdende organiske opløsningsmidler eller andre farlige stoffer
20 00 00	KOMMUNALT INDSAMLET AFFALD (HUSHOLDNINGSAFFALD OG LIGNENDE HANDELS-, INDUSTRI- OG INSTITUTIONSAFFALD), HERUNDER SEPARAT INDSAMLEDE FRAKTIONER
20 01 00	Separat indsamlede fraktioner (med undtagelse af 15 01)
20 01 27*	Maling, trykfarver, klæbestoffer og harpikser indeholdende farlige stoffer

Urensede emballager:
Anbefaling:

Emballages skal bortskaffes i overensstemmelse med emballageforordningen.

Tom beholder: Miljøstation eller EAK-affaldskode: 150102 plastemballage

14 Transportoplysninger

UN-nummer:
ADR, IMDG, IATA

bortfaldet

UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)
ADR, IMDG, IATA

bortfaldet

Transportfareklasse(r)
ADR, IMDG, IATA
klasse

bortfaldet

Emballagegruppe
ADR, IMDG, IATA

bortfaldet

Miljøfarer:
Marine pollutant/havforurenende

Nej

Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Ikke relevant.

Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

Transport/yderligere oplysninger:

 Ikke farligt stof ifølge ovenfor nævnte forordninger
available oxygen content < 1 %

(fortsættelse på side 6)

Handelsnavn: Hilti HFX

(fortsættelse fra side 5)

· **HS-Code:** 3214 10 10: Kit, podevoks, harpikskit og andre udfyldnings- og tætningsmidler og lign

15 Oplysninger om regulering

- Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø
- **Nationale forskrifter:**
Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet. Artikel 12 Oplæring af arbejdstagerne
- **MAL-Code** 3-5
- **Oplysninger om beskæftigelsesindskrænkning:** Bemærk arbejdsbegrænsningerne for unge
- **Øvrige forskrifter, restriktioner og forbudsforordninger:**

· **Særligt problematiske stoffer (SVHC) ifølge REACH, artikel 57**

10043-35-3 | borsyre

· **Kemikaliesikkerhedsvurdering:** Kræves ikke.

16 Andre oplysninger

Oplysningerne støtter sig til vores nuværende viden, men udgør dog ikke nogen tilsikring af produkttegenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

· Risikoangivelser

- H241 Brand- eller eksplosionsfare ved opvarmning.
- H315 Forårsager hudirritation.
- H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.
- H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
- H360FD Kan skade forplantningsevnen. Kan skade det ufødte barn.
- H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
- R3 Meget eksplosionsfarlig ved stød, gnidning, ild eller andre antændelseskilder.
- R36 Irriterer øjnene.
- R36/38 Irriterer øjnene og huden.
- R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
- R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
- R60 Kan skade forplantningsevnen.
- R61 Kan skade barnet under graviditeten.
- R7 Kan forårsage brand.

· Området som udsteder datablad:

Hilti Entwicklungsgesellschaft mbH
Hiltistrasse 6
D-86916 Kaufering
Tel.: +49 8191 906310
Fax: +49 8191 90176310
e-mail: anchor.hse@hilti.com

· **Kontaktperson:** Mechthild Krauter

· * Dataene ændret i forhold til tidligere version